

Infoleht 1/2025

Kohtumine planeeringute asekaitsloriga

Ühingu juhatus kohtus 14. veebruaril Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi planeeringute asekaitsler Ivan Sergejeviga, koosolekul osalesid ka MKM teised planeeringute osakonna juhtivamentikud. Kuna antud ametikoht on planeeringute valdkonnas esmane, oli kohtumise eesmärk kuulata asekaitsleri eesmärgid sellel ametikohal, tutvustada Eesti Planeerijate Ühingu ning luua hea algus koostööks.

Kohtumisel tõi Ivan Sergejev välja, et on suur edasiminekuks, et planeerimise valdkond on saanud asekaitsleri. Asekaitsleri kohaloomise eesmärk ja ülesanne on viia planeerimine tõhusamaks, kiiremaks ja ka lihtsamaks. Asekaitsler tõdes, et planeeringute aeglane edasiliikumine ei pruugi olla niipalju seotud menetlusnormidega vaid planeeringu koostamisele kuluva aja- uuringute koostamine, läbirääkimised eri osapoolte, nii organisatsioonide kui isikutega jms. Asekaitsleri üheks seatud ülesandeks planeeringute tõhusamaks muutmisel on menetlusele seatud tähtaegade üle vaatamine ja lahenduste välja töötamine, mis tagaks eri osapoolte kaasamisel tähtaegadest kinni pidamise. Samuti kavatsetakse üle vaadata kõik seotud protsessid (mõjude hindamised, lubade taotlemised jms), et leida võimalused kas paralleelseteks menetlusteks või menetluste ühildamiseks. Koosolekul osalejad olid üksmeelel, et eesmärgiks seatud tõhustamise käigus ei tohi unustada planeerimise eesmärki saavutada parim võimalik ruumiline lahendus, arvestades kvaliteetse ruumi aluspõhimõtteid ja kõikide osapoolte huve ning mõjusid keskkonnale.

Kohtumisel lepiti kokku, et asekaitsler hakkab EPÜ juhatusel kohtuma kord kvartalis ja juhatus esitab asekaitslerile ettepanekud planeeringute tõhustamiseks. Ühingu ettepanekud planeeringute tõhustamiseks koostab juhatus eelmise aasta 10. detsembri veebinari arutelu põhjal.

Tunnustamine

EPÜ-l on saanud traditsiooniks jagada Tartu Planeerimiskonverentsil planeerimisvaldkonna tunnustusi (planeerija, organisatsioon, meeskond, ettevõtte nii era- kui avalikust sektorist). Soovime ka eeloleval Tartu Planeerimiskonverentsil jagada tunnustusi ning ootame liikmetelt nominatsioone koos lühikese põhjendusega järgmistes kategooriates:

- ★ noor planeerija (kuni 35 a);
- ★ hea partner planeeringute koostamisel (võib olla nii omavalitsus või omavalitsuse ametnik, ametkond või selle ametnik, konsultatsioonifirma või selle planeerija, tellija/arendaja, organisatsioon);
- ★ visa tuuleenergeetika planeerimisega tegelev omavalitsus, konsultatsioonifirma või konkreetne planeerija;
- ★ pikaajaline planeerimise eest seisja;
- ★ mingil muul moel silmapaistev planeerija.

Ettepanekuid ootame kuni **3. märtsini** aadressil info@planeerijad.ee.

X Tartu Planeerimiskonverents "Planeerida või mitte?!"

Peatselt avatakse registreerimine X Tartu Planeerimiskonverentsile, mis toimub 15.-16. mail 2025 Eesti Rahva Muuseumis. Juubeli vääriline saab olema ka konverentsi õhtusöök Eesti Rahva Muuseumis. Hoiu silma peal konverentsi kodulehel <https://planeerimiskonverents.ut.ee/>.

Konverentsile registreerimine algab **10. märtsil**.

Ühingu juhtida on juubelikonverentsil kaks sessiooni:

- **Ruumiline planeerimine 30 – lugusid planeerimisest**

Sessioon “Ruumiline planeerimine 30 – lugusid planeerimisest” on kombinatsioon video- ja helilugudest ning kohapeal osalevate mõtlejate diskussioonist. Video- ja helilood on planeerimispraktikute (planeerijad, arhitektid, arendajad, ametnikud, kogukondade esindajad, kolmanda sektori esindajad) meenutused nende jaoks olulistest sündmustest planeerimisest kuni tänaseni. Tänapäevane ruumiline planeerimine sündis Eestis 30 aastat tagasi planeerimis- ja ehitusseaduse sünniga. 2025. aastal täitub ka 10 aastat "uue" planeerimisseaduse jõustumisest. Esimest korda Eestis on 2025. aastast ruumilisel planeerimisel oma asekanstler ja hakkas tööle esmakordselt ruumiteemadega tegelev Maa- ja Ruumiamet. Kokkuvõtvalt räägitakse sessioonil lugusid planeerimisest ja arutletakse selle üle, kuhu on viimase 30 aasta praktika meid toonud ja kuidas on toimunu mõjutanud seda, kuidas planeerime täna ning millist väärtust selles näeme.

Kellel on soov oma “planeerimise lugu” rääkida või avaldada mõtteid möödunu osas, palume ühendust võtta sessiooni juht Anni Konsapiga.

- **Planeeringuvõistlus - miks, kus, kuidas ja kellele**

Sessioon “Planeeringuvõistlus - miks, kus, kuidas ja kellele” keskendub, nagu pealkirigi viitab, planeeringuvõistlusele. Sessioonis arutletakse võistluse osapooltega miks ja kellele planeeringuvõitlust vaja on ja kuidas seda korralda. Sessioon koosneb ettekannetest ja diskussioonpaneelist. Ettekanded on arendajalt, omavalitsuse esindajalt, planeerijalt ja arhitektilt.

Veebiseminarid

Ühingu veebiseminarid on mõeldud avatud ja ausaks aruteluks, oma mõtete väljendamiseks ja teiste kuulamiseks. **Seminari teemasid võivad algatada kõik, juhatus on ettepanekute eest tänulik.**

Tulekul

Märtsi lõpus toimub Transpordiameti veebiseminar, kus amet tutvustab hiljuti kinnitatud juhendeid (Teede projekteerimise juhend, Bussipeatuste valik, paigutus ja kujundamine) ning teeb ülevaate kergliiklustristu kavandamise juhendi rakendamise praktikast. Vebinari toimumise aeg ja täpsem info jõuab teieni listi kaudu.

9. aprillil kell 16-17.30 toimub juht- ja sihtotstarvete analüüsi tutvustav veebiseminar. 2024. a lõpul valmis Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi tellimusel krundi kasutamise sihtotstarvete ja maakasutuse juhtotstarvete määramisega seotud probleemide kaardistamise ja planeerimisseaduse ajakohastamise vajaduse analüüs. Analüüsi koostajad advokaadibüroost Sorainen, Skepast & Puhkimist ning Tartu Ülikooli RAKE-st tutvustavad veebiseminaril analüüsi tulemusi. Link seminariga liitumiseks saadetakse listi.

Jälgi veebiseminaride infot ühingu kodulehel planeerija.ee ja infolistis.

Toimunud

- **VASAB ja õppereis Hollandisse**

26. novembri veebiseminaril oli jutuks kaks teemat: VASAB eesistumine ning Hollandi õppereisi muljed. Eesti on perioodil juuli 2024 - juuni 2025 VASAB koostöövõrgustiku eesistuja. VASAB (<https://vasab.org/>) on Läänemere maade ruumilise planeerimise ja territoriaalse arengu koostöövõrgustik, mille eesmärk on edendada Läänemere piirkonna tasakaalustatud ruumilist arengut ning ruumilist planeerimist. VASAB tegeleb aktiivselt meetodikate, koostööprojektide ning valdkondade ülese dialoogi arendamisega Läänemere makroregioonis. Seminaril tutvustas Tiit Oidjärv VASAB Eesti eesistumise prioriteete ning tegevusi. Teise teemana tutvustati paari Amsterdami linna arenguala tulevikuvisioni ja väljakutseid ning tutvustati Hollandi riigiarhitekti tegevust. Seminari ettekandeid on võimalik järele vaadata, vastava lingi leiab ühingu kodulehelt.

- **Planeeringute kiirendamine**

10. detsembri veebiseminaril arutasime planeeringute menetluse kiiruse üle. Kas ja kui palju pikendavad planeeringute menetlust seadusest tulenevad reeglid ja etapid ning kus peitub võimalusi menetluse lühendamiseks. Arutelu oli aktiivne ja sisukas ning selle põhjal koostab juhatus kirja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi planeeringute asekanstlerile.

- **Riigikohtu lahend Kose valla rohevõrgustiku kohta**

21. jaanuari veebiseminaril arutleti Riigikohtu lahendi 3-21-1658 üle. Seminari alguses andis Pille Metspalu väikese ülevaate rohevõrgustikust (RV) üldisemalt, räägiti ka sellest millised otsused peaksid RV osas tulema üleriigilisest planeeringust. Kui ajalooliselt on RV olnud planeerimisalane mõiste maakasutuse suunamiseks, siis nüüd on RV tõlgendamine hakanud liikuma teises suunas. Üleriigilise planeeringu koostamise käigus koostatakse ka RV alusuuring (valmib 2025. a veebruari keskel). Üleriigilises planeeringus liigutakse RV planeerimisel sennapole, et tuuakse selgemini sisse ka RV kvaliteet, sest see on elurikkuse kriisi ja kliimamuutuste kontekstis oluline. Täiendavalt toob uuring välja, et lisaks kvaliteedile on oluline ka RV-le funktsionaalsuse määramine (ehk millist eesmärki RV täidab), sest praktika on näidanud, et ainult RV määramisest üksi ei piisa, vaid peab selgemalt välja tooma selle eesmärgi. Üleriigilises planeeringus soovitakse paika panna, kes ja mis ulatuses RV eest vastutab.

Riigikohtu lahendit lahati koos Kose valla üldplaneeringu koostajate ja AB Rask esindajatega. AB Rask advokaadid juhtisid tähelepanu, et rohevõrgustiku määramisel tuleb välja tuua väärtused, mida ühes või teises elemendis kaitstakse. Peab olema ilmne, et PlanSiga määratud ülesande lahendamiseks on üldplaneeringu koostamisel tegeletud. Kaalutlused peavad olema planeeringust väljaloetavad (planeeringu tekstiosast, viidata võib ka KSH aruandele). Keskkonnakaitse on jagatud vastutus riigi ja omavalitsuse tasandi vahel. Ja nagu kohtulahendite puhul tavaline, päris selgeks kõike ei saanud ning küsimusi kerkis aina juurde.

Seminari on võimalik järele vaadata, vastava lingi leiab ühingu [kodulehelt](#).

Looduskaitseaduse § 38 täiendamine

Ühing andis seisukoha seoses kavandatavate muudatusega ehituskeeluvööndi regulatsioonis (seisukoht leitav: <https://www.planeerijad.ee/uhingu-seisukohad/>) ning juhatus kohtus sellel teemal Kliimaministeeriumi esindajatega. Kliimaministeerium on pannud jaanuaris kokku looduskaitseaduse § 38 muutmise eelnõu kavandi, võttes arvesse Keskkonnaametist, Eesti Planeerijate Ühingu ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumist saadud sisendit (kes omakord koondas arvamusi kohalikest omavalitsustest) ning edastanud selle menetlemiseks Riigikogu keskkonnakomisjonile. Kavandi kohaselt laiendatakse ehitiste loetelu, millele ehituskeeld ei laiene, võimaldatakse tiheasustusaladel olemasolevate ehitiste ehitusjoonest maismaa poole ka ehitiste mahupiiranguteta laienemist ja supelranda kuni 20 m² suuruse ehitusaluse pinnaga hoonete (va majutushoone) püstitamist, samuti mänguväljakute jt atraktsioonide rajamist.

Planners Forum

EPÜ osaleb rahvusvahelises projektis koos Nordregio ja VASABiga, loomaks maismaa planeerijatele analoogset koostööplatvormi Läänemere regioonis nagu on olemas mereplaneerijatel. Projekti on kaasatud ka Stockholmi Ülikool ja ARL (*Academy for Territorial Development in the Leibniz Association*) ning projekt kestab 2024. a oktoobrist kuni 2025. a aprillini. Projekti üldeesmärk on luua **Planners Forum** – koostöö-/toetusplatvorm kõikidel juhtimistasanditel (maismaa) ruumiplaneerijatele eesmärgipärasemaks tööks ja mõjuks Läänemere piirkonna territoriaalse ühtekuuluvuse ja vastupanuvõime tugevdamisele. Projekti lõppeesmärgiks on, et *Planners Forumit* tunnustatakse olulise platvormina, mis on pühendatud maismaa ruumilise planeerimise praktikutele korrapäraselt ja mitteametlikult teadmiste vahendamiseks ja anda nõu esilekerkivate ruumilise arengu väljakutsetega toime tulemiseks.

Projekt jaguneb kolmeks tööpaketiks, mis viiakse läbi 18-kuulise perioodi jooksul. Nordregio juhitud teostatavusuuringu tööpakett 1 (WP1) selgitab välja vajadused ja väljakutsed, mis seitsme VASAB-i riigi maapealsete planeerijate ees seisavad. See tööpakett hõlmab nii sihtgrupi kaardistamist kogu

Läänemere piirkonnas kui ka sihtgrupi küsitlust. Tööpakett 2 (WP2) on VASAB-i juhitud riikidevaheline teadmiste jagamise etapp, mis keskendub kasutajasõbraliku ruumilise planeerimise riikide võrdlusaruande koostamisele ja ühele või mitmele veebiseminarile, et jagada sihtgrupuuringu tulemusi ja levitada näiteid headest planeerimistavadest kogu piirkonnas. Tööpakett 3 (WP3) keskendub Läänemere regiooni ruumiplaneerijate kogukonna loomisele ja seda juhivad **Eesti Planeerijate Ühing**. See tööpakett hõlmab sidusrühmade kaasamist, et välja töötada jätkusuutlik koostöömehhanism Läänemere piirkonna planeerijatele. Projekti juhivad ja koordineerivad Nordregio, projekti kommunikatsiooni eest vastutab VASAB koos kõigi partnerite toetusega. Praegu on käimas WP1 ja kokkukoondamisel on kõigi Läänemere regiooni riikide planeerimisega tegelevate asutuste (ministeeriumid, KOVID, asutused ja organisatsioonid) info. Seejärel saadetakse sihtgrupile täitmiseks küsitlus.

EPÜ roll on Eesti kohta aidata andmeid koguda, küsitlust levitada, toetada VASABi kommunikatsioonitegevustes ning projekti viimases osas korraldada Tallinnas sihtgrupile konverents. EPÜ poolt osalevad projektis juhatuse liikmed Pille Metspalu ja Agnes Lihtsa.

Planeerija kutse

- **Kutse andmise voor 2025. aasta veebruaris**

Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogu 19.11.2024 koosoleku otsusega nr 55 kuulutati ruumilise keskkonna planeerija kutse andja avaliku konkursi võitjaks Eesti Planeerijate Ühing. Muudatustest uuenenud kutse andmise korras kirjutatakse eelmises [infolehes](#). Uues taotlusvoorus tuleb lähtuda juba 19.11.2024 kinnitatud kutse andmise korrast, mistõttu palume sellega kindlasti enne kutse taotlemist tutvuda. Täpsem informatsioon kutse taotlemisest on leitav ühingu [kodulehel](#).

Järgmine kutse andmise voor toimub 2025. a veebruaris, dokumentide esitamise tähtaeg on 20. veebruar.

Ühingu liikmelisus

- **Liikmemaksust**

Ühingu 2025. aasta liikmemaksu tasumise tähtaeg on **31. märts**. Aastane liikmemaks on 25-64 aastasele liikmetele 50 eurot, nendest vanematele ja noorematele liikmetele 30 eurot. Liikmemaksu saab tasuda Swedbank a/a EE292200221020726101). Juhul kui kellegi on vaja liikmemaksu tasumiseks arvet, palume saata vastav e-kiri raamatupidajale.

Ühingu juhatus tegeles möödunud aasta lõpus liikmemaksude tasumiste ülevaatamisega, mille käigus võtsime liikmemaksu võlglastega personaalselt ühendust. Täname kõiki liikmeid, kes meeldetuletuste peale oma liikmemaksu tasusid! Liikmemaksude ülevaatamise tulemusena ei ole eelmise aasta lõpu seisuga ühingul enam liikmemaksu võlglasti.

- **Väljaarvamised**

Juhatus 09.01.2025 otsusega arvati ühingust välja kokku seitse liiget: kaks liiget avalduse alusel ning viis liiget, kes väljaarvamise avaldust ei esitanud ega tasunud liikmemaksu, põhikirja punkti 2.10.1 alusel (kui liige on olnud liikmemaksu tasumisega võlgnevuses üle 9 kalendrikuu). Kõigi välja arvatud liikmetega toimus tihe suhtlus ning infovahetus.

Tänase seisuga on ühingul 103 liiget, ajakohase liikmete nimekirjaga saate tutvuda [kodulehel](#).

- **Uued liikmed**

Tere tulemast ühingu ridadesse, Krislyn Prants.

Üldist

RMK kasutab edaspidi KAH-alade asemel kogukonnaala mõistet

Alates 2025. aastast alustab RMK kogukonnaaladel kaasamist uue korra järgi. Edaspidi ei kasuta RMK enam kõrgendatud avaliku huviga (KAH) alade mõistet vaid nimetab neid kogukonnaaladeks. Uuenenud on ka RMK koduleht ja varem koostatud metsatööde plaanid tõstetakse üle uuele kodulehele. Varasemad plaanid on edaspidi leitavad kohaliku omavalitsuse järgi (varem koostamise aasta järgi). Küsimuste korral palub RMK pöörduda RMK kaasamisspetsialistide poole. RMK kogukonnaaladel tööde planeerimise ja kaasamise juhendiga on võimalik tutvuda siin.

Ruumilise planeerimise riiklike tegevuste kontaktid

- Eesti maa- ja ruumipoliitika kujundamine – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi planeeringute asekanstler Ivan Sergejev, ivan.sergejev@mkm.ee ;
- Ruumilise planeerimise õigusteemad, sh õigusloome – MKM ruumilise planeerimise osakonna õigusnõunik osakonnajuhataja ülesannetes Külli Siim, kylly.siiim@mkm.ee ;
- Strateegia, analüüs ja planeerimispoliitika kujundamine – MKM ruumilise planeerimise osakonna valdkonnajuht Tiit Oidjärv, tiit.oidjarv@mkm.ee ;
- Riigi planeeringute koostamise korraldamine – MKM ruumilise planeerimise osakonna valdkonnajuht Kadi-Kaisa Kaljuveer, kadi-kaisa.kaljuveer@mkm.ee ;
- KOV planeeringute heakskiitmine – Maa- ja Ruumiameti KOV planeeringute heakskiitmise osakonna juhataja Ivika Maavere, ivika.maavere@maarium.ee ;
- Digiteenuste arendamine – Maa- ja Ruumiameti Maa- ja planeeringute osakonna valdkonnajuht Kermo Mägi, kermo.magi@maarium.ee.

Kohalike omavalitsuste planeeringute heakskiitmise osakond asub Maa- ja Ruumiametis, kontaktid leiab ameti veebilehelt: <https://maarium.ee/kontakt>. Osakonna põhiülesandeks on anda planeerimisseaduse alusel KOV-i kehtestatavale planeeringule heakskiit ning nõustada isikuid KOV-i kehtestatava planeeringu koostamise ja õigusaktile vastavuse küsimuses.

Maa- ja Ruumiameti strateegilise ruumiplaneerimise teenistust hakkab juhtima riigiarhitekt. Põhimääruse järgi on strateegilise ruumiplaneerimise teenistuse põhiülesanneteks muuhulgas: osaleda riigi ruumilise arengu suunamises ja strateegiate elluviimises; mõtestada riigi üldiseid huve ruumis ja maaomanikuna, analüüsida nende riigimaade eesmärgipärast kasutust, mille valitseja volitatud asutus amet on; nõustada kohaliku omavalitsuse üksuseid, täidesaatva riigivõimu asutusi ja riigi osalusega äriühinguid ühiskonna liikmete vajadusi ja huve arvestava demokraatliku, pikaajalise ja tasakaalustatud ruumilise arengu, maakasutuse, kvaliteetse elu- ning ehitatud keskkonna kujundamisel, sealhulgas ruumilise visiooni loomisel, ruumianalüüside lähteülesannete koostamisel ja geoinfosüsteemi küsimustes.

Ühingu juhatus
veebruar, 2025

Järgmise infolehe osas ootavad ettepanekuid ning mõtteid Tiia ja Maila.